ՀՀ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ, ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ, ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ ԵՎ ՍՊՈՐՏԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ
«ՎԱՆԱՁՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ» ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

Հաստատված է ամբիոնի նիստում

Մանկավարժություն և հոգեբանություն
ամբիոնի անվանումը

Ամբիոնի վարիչ _Լ.Գ.Բաղդասարյան_ /Ա.Ա.Հ/

Արձանագրություն № _14_

«06» 02. 2024 թ.

ՄՀ/բ-123 ՁԲՈՍԱՇՐՋՈՒԹՅԱՆ ՍՈՑԻՈԼՈԳԻԱ ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ
Դասիչ, դասընթացի անվանում

ՈՒՍՈՒՄՆԱՄԵԹՈԴԱԿԱՆ ՓԱԹԵԹ

Մասնագիտություն` 101801.00.6 «ՍԵՐՎԻՍ»
/դասիչ, մասնագիտության լրիվ անվանումը/

Կրթական ծրագիր` 101801.01.6 « ՍԵՐՎԻՍ»
/դասիչ, կրթական ծրագրի լրիվ անվանումը/

Որակավորման աստիճան` **Բակալավր**
/բակալավր, մագիստրատուրա/

Ամբիոն` **Մանկավարժության և հոգեբանության**
/ամբիոնի լրիվ անվանումը/

Ուսուցման ձևը` **Առկա**
/առկա, հեռակա/

Կուրս/կիսամյակ առկա **4-րդ կուրս, 2-րդ կիսամյակ**

Դասախոս(ներ) ` Արուս Մանուկյան
/անուն, ազգանուն/

Էլ.հասցե/ներ **arusmanukyan@mail.ru**

Վանաձոր- 2024

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

1.	Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում		3
2.	Դասընթացի նպատակը և խնդիրները		3
3.	Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները		4
4.	Դասընթացի կրթական վերջնարդյունքները՚		4
5.	Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների		5
6.	Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը		6
7.	Ուսումնական աշխատանքները տեսակները		6
8.	Դասավանդման մեթոդներ		7
9.	Ուսումնառության մեթոդները		7
10.	Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը		8
11.	Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ		8
12.	Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ		10
	12.1	Դասախոսությունների ուսումնամեթոդական քարտ	11
	12.2	Գործնական աշխատանքների /սեմինար պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ	12
	12.4.	Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ	14
13.	Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում		21
14.	Գնահատում		22
	14.1.	Ուսանողների գիտելիքների ստուգում	22
	14.2	Հարցաշար	23
	14.3	Գնահատման չափանիշներ	23
15.	Դասընթացի համառոտ նկարագիրչ		24

ԲԱՑԱՏՐԱԳԻՐ

1. **Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում[1].**

«Զբոսաշրջության սոցիոլոգիա» դասընթացի նպատակն է ժամանակակից աշխարհի սպառման ոլորտների բացահայտումը: Գլոբալիզացիայի գործընթացները նպաստում են սպառման տարբեր ոլորտների նշանակության գերագնահատման: Զբոսաշրջությունը, որը նախկինում համարվում էր տնտեսության և մշակույթի երկրորդային ձև, վեր է ածվում երկրի տնտեսական զարգացման կարևորագույն գործոններից մեկի: Մշակույթներն աստիճանաբար դառնում են ավելի շարժունակ, կողմնորոշված նյութական ոլորտի զարգացմանը:

Դասընթացը միտված է զբոսաշրջության նոր ոլորտների ուսումնասիրմանը, այլ կերպ ասած ուղղված է զբոսաշրջության զանգվածային ձևերի, գործունեության, զբոսաշրջիկների թաքնված մոտիվացիաների և նպատակների բացահայտմանը:

Դասընթացը ներառված է կրթական ծրագրի ուսումնական պլանի «Կամընտրական» կրթամասում:

2. **Դասընթացի նպատակը և խնդիրները.**

.Դասընթացի նպատակն է՝

- ✓ Ուսանողների մոտ ձևավորել համընդհանուր պատկերացում նոր գիտական ուղղություններից մեկի՝ Զբոսաշրջության սոցիոլոգիայի, դերի և կարևորության վերաբերյալ:
- ✓ Ուսանողների մոտ ձևավորել պատկերացումներ զբոսաշրջության, որպես ամբողջական համակարգի, ինչպես նաև այդ համակարգում մարդու դերի և կարևորության վերաբերյալ:

Դասընթացի խնդիրներն են՝

- Սովորեցնել զբոսաշրջության երևույթի, դրա հիմնական տեսակների, դրանց միջև փոխկախվածության գործընթացների և մեխանիզմների տեսական հիմքերը:
- Բացատրել տարբեր երևույթների դրսևորման առանձնահատկությունները միկրո և մակրո տեսանկյունից, դրանց դրսևորման օրինաչափությունները:
- Ամրապնդել ուսանողների կողմից ձեռքբերված տեսական գիտելիքները գործնական իրավիճակային խնդիրներով:
- Սովորեցնել ուսանողներին կատարել զբոսաշրջության երևույթի վերաբերյալ հետազոտություններ և կատարել եզրահանգումներ ըստ արդյունքների:

2. **Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները /դասընթացները/**

«Զբոսաշրջության սոցիոլոգիա» դասընթացին մասնակցելու կարևոր նախապայման ուսանողների՝ հանրակրթությունից ստացած հասարակագիտական գիտելիքների և հմտությունների առկայությունն է:

3. **Դասընթացը ձևավորում է հետևյալ կրթական վերջնարդյունք(ներ)ը[2] և /կամ կոմպետենցիաները.**

---

[1] Ներկայացվում է դասընթացի կարևորությունը տվյալ կրթական ծրագրի խնդիրների լուծման հարցում և տեղը ուսումնական պլանում ըստ կրթաբլոկների

[2] http://www.vsu.am/karg/ararkayakan-nkaragir-17.pdf

Լրացվում է «Առարկայի նկարագրի մշակման ռազմավարության» կոմպետենցիաների ցանկին համապատասխան։

«Զբոսաշրջության սոցիոլոգիա» դասընթացի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողի ակնկալվող վերջնարդյունքներն են.

1. իմանալ Զբոսաշրջության սոցիոլոգիայի հիմնական մոտեցումները և հայեցակարգերը,
2. իմանալ զբոսաշրջության զարգացմանը նպաստող գործոնների ուսումնասիրության մեթոդները, զբոսաշրջության զարգացման ժամանակակից միտումները, կանխատեսումները, պահանջարկը,
3. սեփական դիրքորոշում ձևավորել և պաշտպանել՝ տարբեր սոցիալական պրոբլեմների շրջանակը և դրանց հիման վրա կարողանա բացատրել զբոսաշրջության՝ որպես սոցիալական ինստիտուտի էությունը, զարգացման միտումները,
4. կարողանա ձեռք բերած տեսական գիտելիքները և էմպիրիկ մեթոդները կիրառել գործնականում,
5. կարողանա նախագծել զբոսաշրջության երևույթի ուսումնասիրմանն ուղղված սոցիոլոգիական հետազոտության ծրագիր,
6. տիրապետի զբոսաշրջության ուսումնասիրման տեսությունների հիմնական ձևերին, մեթոդներին, գործիքներին, վերլուծության եղանակներին,
7. տիրապետի ժամանակակից աշխարհում զբոսաշրջության ոլորտում տեղի ունեցող երևույթների գնահատմանը, պատմական փաստերի համադրմանը, զբոսաշրջության տնտեսական և պատմական հիմքերին, նրա որպես սոցիալական ֆենոմենի գործառնության յուրահատկություններին:

4. Դասընթացի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողը ձեռք կբերի հետևյալ կոմպետենցիաները.

<u>Ա)Ընդհանրական կոմպետենցիաներ</u>

Գործիքային կոմպետենցիաներ (ԳԿ)՝

<u>ԳԿ1</u> վերլուծելու և սինթեզելու ունակություն,
<u>ԳԿ2</u>կազմակերպելու և պլանավորելու ունակություն,
<u>ԳԿ3</u>հենքային և ընդհանուր գիտելիքներ,
<u>ԳԿ4</u> մասնագիտական ոլորտի գիտելիքների հիմունքներ,
<u>ԳԿ8</u>տեղեկատվությունը կառավարելու ունակություն (տարբեր աղբյուրներից տեղեկատվություն գտնելու և վերլուծելու ունակություն),

Համակարգային կոմպետենցիաներ (ՀԳԿ)՝

<u>ՀԳԿ1</u>գիտելիքները գործնականում կիրառելու կարողություն,
<u>ՀԳԿ2</u>հետազոտություններ կատարելու ունակություններ,
<u>ՀԳԿ5</u>նոր գաղափարներ առաջ քաշելու (ստեղծագործելու) ունակություն,
<u>ՀԳԿ8</u>ինքնուրույն աշխատելու ունակություն,
<u>ՀԳԿ9</u>նախագծեր մշակելու և դրանք կառավարելու ունակություն,
<u>ՀԳԿ11</u>որակի կարևորության գիտակցում,
<u>ՀԳԿ12</u>հաջողության ձգտում:

<u>Բ)Առարկայական (մասնագիտական) կոմպետենցիաներ (ԱԿ)</u>

<u>ԱԿ2</u> հստակ հաղորդել ստացված հենքային գիտելիքները,
<u>ԱԿ3</u>համապատասխան համատեքստում ընկալել և մեկնաբանել նոր տեղեկատվությունը,
<u>ԱԿ4</u> ցուցաբերել առարկայի ընդհանուր կառուցվածքի և առանձին մասերի միջև

կապերի իմացություն,

<u>ԱԿ5</u>հասկանալ և օգտագործել քննադատական վերլուծության տեսությունների զարգացման մեթոդները,

<u>ԱԿ6</u> կիրառել տվյալ առարկային բնորոշ մեթոդները,

<u>ԱԿ7</u>ցուցաբերել ուսումնասիրման ոլորտում հետազոտությունների որակի իմացություն,

<u>ԱԿ8</u> հասկանալ գիտական տեսությունների ստուգման փորձարարական և դիտարկիչ միջոցների արդյունքները:

5.Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների[3]

«Զբոսաշրջության սոցիոլոգիա» դասընթացից ձեռք բերված գիտելիքներն և հմտությունները շրջանավարտը կարող է կիրառել իր մասնագիտական գործունեության ընթացքում, զբոսաշրջության հիմնախնդիրներն ու առանձնահատկություններն ուսումնասիրելու և վերլուծելու, ինչպես նաև երևույթը բազմակողմանի ճանաչելու համար:

6. Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը

Չափանիշ	Առկա ուսուցման համակարգ	Հեռակա ուսուցման համակարգ
Դասընթացի ընդհանուր աշխատատարություն (կրեդիտ /ընդհանուր ժամաքանակ)	**2 կրեդիտ/60 ժամ**	

Աշխատանքի տեսակը	ժամաքանակ	ժամաքանակ
Դասախոսություն	10	
Գործնական աշխատանք		
Սեմինար պարապմունք	14	
Լաբորատոր աշխատանք		
Ինքնուրույն աշխատանք	36	
Ընդամենը	60	
Ստուգման ձևը (<u>ստուգարք/</u> ընթացիկ քննություն/ հանրագումարային քննություն)		

7. <u>Ուսումնական աշխատանքների տեսակները</u>[4] .

- **Դասախոսությունը** դասախոսի կողմից դասընթացի ծրագրի շրջանակներում գիտական-տեղեկատվական թեմայի վերաբերյալ տրամաբանորեն կառուցված, հետևողական ու պարզ խոսքի շարադրանքն է, որի նպատակն է ուսանողին տալ

---

[3] Նշվում է, թե տվյալ դասընթացի յուրացման, ամփոփման արդյունքում ձեռքբերված գիտելիքները, հմտությունները և կարողությունները աշխատաշուկայի որ բնագավառներում և ոլորտներում կարող է շրջանավարտը կիրառել

[4] Թողել այն տեսակը, որը տվյալ դասընթացի դասավանդման համար նախատեսված է: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

համապարփակ գիտելիքներ: Դասախոսը վերլուծում, մեկնաբանում է թեմայի առավել կարևոր, դժվար ընկալելի, հանգուցային հարցերը: Դասախոսը պետք է խթանի ուսանողի ակտիվ իմացաբանական գործունեությունը, նպաստի նրանց ստեղծագործական մտածողության ձևավորմանը: Ուսանողը նույնպես պետք է լինի դասախոսության ակտիվ մասնակից:

- **<u>Սեմինար պարապմունքները</u>** խմբային պարապմունքների հիմնական տեսակներից է, որի ընթացքում ուսանողը սովորում է բանավոր շարադրել նյութը, պաշտպանել իր տեսակետները և եզրահանգումները: Սեմինարի ընթացքում ուսանողները քննարկում, պատասխանում են թեման, զեկույցները և ռեֆերատները, որոնք հանձնարարել է դասախոսը:
Սեմինարին պատրաստվելու համար անհրաժեշտ է ուսումնասիրել հիմնական և լրացուցիչ գրականություն տվյալ թեմայով: Գրականության ուսումնասիրությունից և համառոտագրումից հետո պետք է կազմել պլան՝ բանավոր պատասխանի համար, ապա մտածել նյութի բովանդակությանհարցադրումների և պատասխանների մասին:

- **<u>Ինքնուրույն աշխատանքը</u>** ուսանողների ուսումնական, գիտահետազոտական աշխատանքն է, որն իրականացվում է դասախոսի առաջադրանքով և մեթոդական ղեկավարությամբ, բայց առանց նրա անմիջական ղեկավարության:
Ինքնուրույն աշխատանքի տեսակներն են[5]՝
    - **<u>Նախագծերի մեթոդ</u>** – ուսումնաճանաչողական, ստեղծագործական կամ խաղային համատեղ գործունեության տեսակ է, սովորող-գործընկերների միջև, որոնք ունեն ընդհանուր նպատակ և համաձայնեցված միջոցներ՝ ուղղված որևէ խնդրի լուծման կամ որոշակի արդյունքի ձևակերպման:
    - **<u>Զեկույց</u>** – որևէ գիտական կամ հետազոտական թեմայի շուրջ կատարած եզրակացությունների, ստացած արդյունքների ներկայացում ուսանողի կողմից:

8. **Դասավանդման մեթոդներներն են՝**[6] հիմնահարցային դասախոսություն, դասախոսություն-երկխոսություն, դասախոսություն-քննարկում, *թեմատիկ սեմինար*, սեմինար-բանավեճ, ուսուցում գործողությամբ (action learning), իրավիճակային խնդիրների վերլուծություն:

9. **Ուսումնառության մեթոդներն են**[7]՝ մտքերի քարտեզագրում, թիմային քննարկում, իրադրությունների վերլուծություն, աղյուսակների և դասակարգման համեմատման և համակարգման սխեմաների կազմում, փորձի/հետազոտության արդյունքների վերաբերյալ եզրակացության ներկայացում:

---

[5] Թողել այն տեսակը, որը տվյալ դասընթացի դասավանդման համար նախատեսված է: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:
[6] Ներկայացված են օրինակներ: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:
[7] Ներկայացված են օրինակներ: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

10. Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը՝ ըստ բաժինների և թեմաների[8].

հ/հ	Թեմա (բաժին)	Ուսումնական աշխատանքի ժամաքանակն ըստ տեսակների				
		դասախոսություն	սեմինար պարապմունք	գործնական աշխատանք	լաբորատոր աշխատանք	Ինքնուրույն աշխատանք
1.	Ժամանցի սոցիոլոգիան, որպես սոցիոլոգիայի առանձին ճյուղ:	2	2			36
2.	Զբոսաշրջության սոցիոլոգիան, որպես գիտական դիսցիպլին. առաջացումը և զարգացումը:	2	4			
3.	Զբոսաշրջությունը որպես սոցիալ-մշակույթային երևույթ և դրա ինստիտուցիոնալ բնութագրիչները:	2	4			
4.	Զբոսաշրջության ոլորտում սոցիոլոգիական հետազոտությունների մեթոդաբանությունը, ուղղությունը և տեխնոլոգիաները:	4	4			
…						
ԸՆԴԱՄԵՆԸ		10	14			36

11. Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ

հ/հ	Անվանումը/հեղինակ	Հրատարակության տարի
Պարտադիր գրականություն (ՊԳ)		
1.	Болгов В.И. Социологический анализ новых форм социокультурной жиз ни // Социс. № С. 28-39.	2008
2.	Курганский С.И., Шварев Е.В., Чурсина В.Н. Досуговые интересы и потр ебности населения (опыт прикладного социологического исследования в Б елгородской области) // Досуговые предпочтения населения: региональная практика. М., . С.94-97, 98-103, 104-111.	2004

[8] Նման է օրացուցային պլանին

3.	Отнюкова, М. С. Социологические исследования в туризме : учебное пособие для вузов / М. С. Отнюкова, Т. В. Черевичко. — Москва : Издательство Юрайт,— 96	2021
4.	Покровский, Н. Е. Туризм: от социальной теории к практике управления : учебное пособие / Н. Е. Покровский, Т. И. Черняева. – 2-е изд., испр. и доп. – Москва : Логос,– 215 с.	2009
5.	Социология: Основы общей теории: Учеб. пособие / Отв. ред. Г.В. Осипо в, Л.Н. Москвичев. М., Разд. 6. Гл. 20, « 5. С. 795-799.	2002
6.	The sociology of tourism: Theoretical and empirical investigations Y Apostolopoulos, S Leivadi, A Yiannakis	2013
7.	New directions in the sociology of tourism SA Cohen, E Cohen - Current Issues in Tourism, - Taylor & Francis	2019
Լրացուցիչ գրականություն(ԼԳ)		
1.	Квартальнов : Учебник для образоват. учреждений турист. профиля / ; Рос. междунар. акад. туризма. - М.: Финансы и статистика,. - 315с.	2002
2.	Социология: Основы общей теории: Учеб. пособие / Отв. ред. Г.В. Осипо в, Л.Н. Москвичев. М., Разд. 6. Гл. 20, « 5. С. 795-799	2002
3.	Тоффлер О. О смещении власти: знание, богатство и принуждение на пороге 21 века. М.,	1991
4.	Туризм: информация, статистика, анализ. // Российский Туристический бюллетень., № 4 (6),	1995
5.	Уоллерстайн И. Социальное изменение вечно? Ничто никогда не изменя ется? // СОЦИС, №5;	1995
6.	Штомпка П. Социология социальных изменений. М.	1996
7.	Braidotti, R. Nomadic Subjects. New York: Columbia University Press	1994
8.	Chambers., I. Border Dialogues: Journeys in Postmodernity. London: Routledge, 1990.; Clifford, J. Routes. Cambridge, Mass: Harvard University Press,;	1997
9.	Crawshaw, C. and Urry, J. ‗Tourism and the photographic eye', in C. Rojek and J. Urry (eds) Touring Cultures. London: Routledge,	1997
10.	Debord, G. Society of the Spectacle. New York: Zone Books,	1994
11.	Edensor, T. Tourists at the Taj. London: Routledge,	1998
12.	Jokinen, E. and Veijola, S. ‘ The disoriented tourist: the figuration of the tourist in contemporary cultural critique’, in C. Rojek and J. Urry (eds) Touring Cultures. London: Routledge,	1997
13.	Kaplan, C. Questions of Travel. Durham, US: Duke University Press, 1996; Macnaghten, P. and Urry, J. Contested Natures. London: Sage,	1998
14.	Schivelbusch, W. The Railway Journey. Trains and Travel in the Nineteenth Century. Oxford: Blackwell,	1986
16.	Urry, J. The Tourist Gaze. London: Sage, 1990; Wolff, J.. ‘On the road again: metaphors of travel in cultural criticism’, Cultural Studies, No7, p.224-39,	1993
Համացանցային տեղեկատվական պաշարներ (ՀՏՊ)/ Էլեկտրոնային աղբյուրներ (ԷԱ)		
1.	http://www.libertarium.ru/library	

2.	http://www.isras.ru/socis.html	
3.	http://soc.lib.ru/	
4.	http://www.gumer.info/bibliotek_Buks/Sociolog/INDEX_SOCIO.php	

12. 1 Դասախոսությունների ուսումնամեթոդական քարտ

հ/հ	*Թեմա*	Ուսումնասիրվող հարցեր	*Ժամաքանակ*	Գրականություն[9]
1.	Ժամանցի սոցիոլոգիան որպես սոցիոլոգիայի առանձին ճյուղ:	1.Ժամանակակից ժամանցի յուրահատկությունները: 2.Սոցիալական ծառայությունները որպես ժամանցի սոցիոլոգիայի օբյեկտը: 3.Սոցիալական ծառայությունները զբոսաշրջության վայրերում: 4.Զբոսաշրջության էությունը, զարգացման գործոնները և պայմանները: 5. Ժամանակակից ժամանցի կազմակերպման ձևերը:	2	ՊԳ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7: ԼԳ 9, 10, 11, 13, 15:
2.	Զբոսաշրջության սոցիոլոգիան որպես գիտական դիսցիպլին. առաջացումը և զարգացումը:	1.Զբոսաշրջության սոցիոլոգիայի սահմանումը: 2.Զբոսաշրջության սոցիոլոգիայի օբյեկտը և առարկան: 3.Զբոսաշրջության սոցիոլոգիայի գործառույթները: 4.Զբոսաշրջության սոցիոլոգիայի հիմնական հասկացությունը: 5. Զբոսաշրջության սոցիոլոգիական գաղափրները հումանիտար	2	ՊԳ 1, 2, 4, 5: ԼԳ 9, 10 13:

[9] Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

		գիտություններում: 6.Զբոսաշրջության սոցիոլոգիայի կայացումը, հիմնական տեսական մոտեցումները: 7.Զբոսաշրջության սոցիոլոգիայի ինստիտուցիոնալականացումը: 8.Զբոսաշրջությունը որպես արկած և տեսարան: 9.Զբոսաշրջության դիտարկումների տեսակները.կոլեկտիվ, էկոլոգիական մարդաբանական, ռոմանտիկ և այլն: 10.Զբոսաշրջություն և սպառում. Զ. Բաուման		
3.	Զբոսաշրջությունը որպես սոցիալ-մշակութային երևույթ և դրա ինստիտուցիոնալ բնութագրիչնրը:	1. Սոցիալ-մշակութային երևույթները և ֆենոմենները: 2. Զբոսաշրջության սոցիալ-մշակութային բնութագրիչները: 3. Զբոսաշրջությունը որպես տնտեսական և սոցիալ մշակութային բնութագրիչները: 4. Զբոսաշրջային խումբ և դրա բնութագրիչները:	2	ՊԳ 1, 2,4 ԼԳ10,11
4.	Զբոսաշրջության ոլորտում սոցիոլոգիական հետազոտությունների մեթոդաբանությունը, ուղղությունը և տեխնոլոգիաները:	1.Զբոսաշրջության ոլորտում սոցիոլոգիական հետազոտությունների մեթոդաբանությունն ու ուղղությունները: 2.Զբոսաշրջության ոլորտում սոցիոլոգիական հետազոտությունների մեթոդիակն և տեխնիկան:	4	ՊԳ 1, 2, 6, 7: ԼԳ 10, 11, 12, 15, 16:

		3. Սոցիոլոգիական վերլուծություն և դրա կիրառությունը զբոսաշրջության ոլորտում:		

12.2 Գործնական աշխատանքների /սեմինար պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ

հ/հ	*Թեմա*	Ուսումնասիրվող հարցեր	*Ժամաքանակ*	Ստուգման ձևը	Գրականություն[10]
1.	Ժամանցի սոցիոլոգիան որպես սոցիոլոգիայի առանձին ճյուղ:	Ժամանակակից ժամանցի յուրահատկությունները: Սոցիալական ծառայությունները որպես ժամանցի սոցիոլոգիայի օբյեկտը: Սոցիալական ծառայությունները զբոսաշրջության վայրերում: Զբոսաշրջության էությունը, զարգացման գործոնները և պայմանները: Ժամանակակից ժամանցի կազմակերպման ձևերը:	2	Պրովակացիոն հարցախույզ, Հիմնական մոտեցումների ճանաչում, հասկացությունների սահմանում:	ՊԳ 1-7, ԼԳ 9-15:
2.	Զբոսաշրջության սոցիոլոգիան որպես գիտական դիսցիպլին.	Զբոսաշրջության սոցիոլոգիայի սահմանումը: Զբոսաշրջության սոցիոլոգիայի	4	Անհատական կամ խմբային կարգով ներկայցնել	ՊԳ 1-7, ԼԳ 9-11,15:

[10] Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

	առաջացումը և զարգացումը:	օբյեկտը և առարկան: Զբոսաշրջության սոցիոլոգիայի գործառույթները: Զբոսաշրջության սոցիոլոգիայի հիմնական հասկացությունը: Զբոսաշրջության սոցիոլոգիական գաղափրները հումանիտար գիտություններում: Զբոսաշրջության սոցիոլոգիայի կայացումը, հիմնական տեսական մոտեցումները: Զբոսաշրջության սոցիոլոգիայի ինստիտուցիոնալականացումը: Զբոսաշրջությունը որպես արկած և տեսարան: Զբոսաշրջության դիտարկումների տեսակները.կոլեկտիվ, էկոլոգիական մարդաբանական, ռոմանտիկ և այլն: Զբոսաշրջություն և սպառում. Զ. Բաուման		հանձնարարությունը, պատրաս լինել լսարանային հարցադրումներին:	
3.	Զբոսաշրջությունը որպես սոցիալ-մշակութային երևույթ և դրա ինստիտուցիոնալ բնութագրիչները:	Սոցիալ-մշակութային երևույթները և ֆենոմենները: Զբոսաշրջության սոցիալ-մշակութային բնութագրիչները: Զբոսաշրջությունը որպես	4	Հարցախույզ, հասկացությունների սահմանումներ	ՊԳ 1-7: ԼԳ 9-11,16:

		տնտեսական և սոցիալ մշակութային բնութագրիչները: Զբոսաշրջային խումբ և դրա բնութագրիչները:			
4.	Զբոսաշրջության ոլորտում սոցիոլոգիական հետազոտությունների մեթոդաբանությունը, ուղղությունը և տեխնոլոգիաները:	Զբոսաշրջության ոլորտում սոցիոլոգիական հետազոտությունների մեթոդաբանությունն ու ուղղությունները: Զբոսաշրջության ոլորտում սոցիոլոգիական հետազոտությունների մեթոդիակն և տեխնիկան: Սոցիոլոգիական վերլուծություն և դրա կիրառությունը զբոսաշրջության ոլորտում:	4	Հարցախույզ, հասկացությունների սահմանումներ	ՊԳ1-7, ԼԳ9-11, 16:

12.4 Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ

հ/հ	Ինքնուրույն աշխատանքի թեմաները	Ուսումնասիրվող հարցեր	Աշխատանքի տեսակը[11]	Ներկայացման ժամկետները	Ստուգման ձևը	Գրականություն[12]

[11] Տես 7-րդ կետի հինգերորդ պարբերությունը
[12] Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

1.	Զբոսաշրջությունը Պ.Բուրդյեի հիմնական հասկացություններում	Նկարագրել զբոսաշրջությունը՝ կիրառելով Պ. Բուրդյեի հիմնական հասկացությունները՝ տարածություն, հաբիթուս, կապիտալ...): Զբոսաշրջության սոցիալական և աշխարհագրական տարածքների հարաբերակցումը:	Զեկույց		Հիմնախնդրի ներկայացում: Լսարանի ծանոթացում հիմնախնդրի առանցքային հասկացությունների քարտեզին: Հիմնախնդրի տարածվածության հիմնավորում վիճակագրական տվյալների հիման վրա: Մեր հասարակությունում հիմնախնդրի գիտակցման քննություն (հիմնավորված սեփական կարծիքը խրախուսվում է: Հիմնախնդրի պատճառահետևանքային շղթայի դիտարկում:	ՊԳ1-7, ԼԳ9-11, 14-16: Հ1-4

2.	Վերլուծեք Դժ. Ուրիի դիրքորոշումները զբոսաշրջային փորձի մեկնաբանման:	Դժ. Ուրիի դիրքորոշումը, ընդհանուր հասկացությունները, փորձի մեկնաբանումը:			Մեթոդի կիրառելիության դաշտի քննություն: Տեսակների հակիրճ պարզաբանում: Հիմնական գործիքի կազմման տրամաբանության ներկայացում: Տվյալ մեթոդի կիրառման հայտնի փորձի ներկայացում:	
3.	Վիզուալ սպառումը և զբոսաշրջության ոլորտում նկարի դերը:	Զբոսաշրջության վիզուալիզացիայի և ներկայացման տեսակները:				
4.	Գլոբալիզացիան և զբոսաշրջությունը:	Գլոբալիզացիան որպես երևույթ, գլոբալիզացիայի ազդեցությունը զբոսաշրջության տեսակների վրա:				
5.	Ժամանակակից սպառման կառուցվածքը: Մակդոնալականացման տեսություն:	Ժամանակակից սպառումը որպես երևույթ: Սպառողական վարք:				
6.	Տուրիստական կողմնորոշումների տեսակները:	Զբոսաշրջության տեսակները, կողմնորոշումներն ու հետևանքները:				
7.	«Զբոսաշրջիկի հայացք» հայեցակարգը ըստ Դժ. Ուրիի:	Զբոսաշրջիկը որպես գործող ակտոր, զբոսաշրջիկի ակնկալիքները զբոսաշրջությունից:				
8.	Զբոսաշրջությունում վիզուալ կերպարի դերը: Կոդակի սինդրոմ:	Զբոսաշրջության երևույթը վիզուալիզացիայի պրոցես:				

9.	Մշակութային զբոսաշրջության սոցիալական նշանակությունը:	Մշակույթ-զբոսաշրջություն կապի մեկնաբանումն ու սոցիալական նշանակությունը:				
10.	Զբոսաշրջություն և սպառում.Զ. Բաուման:	Սպառման տեսակները: Զբոսաշրջության և սպառման գործընթացի համադրում:		Կիսամյակի 10-րդ շաբաթ		
11.	Զբոսաշրջության երևույթի առանձնահատկությունների ուսումնասիրություն:	Ընդհանուր նկարագիր Հետազոտության կառուցվածքի մեկնաբանում: Վերլուծության ներկայացում:	Նախագծերի մեթոդ	Կիսամյակի 8-րդ շաբաթ	Մեթոդի կիրառելիության դաշտի քննություն: Տեսակների հակիրճ պարզաբանում: Հիմնական գործիքի կազմման տրամաբանության ներկայացում: Տվյալ մեթոդի կիրառման հայտնի փորձի ներկայացում: Հետազոտական աշխատանքի ներկայացում:	ՊԳ1-6 ԼԳ7, 12, 13-16

13. Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում[13]

Ռեսուրսի անվանումը	Ռեսուրսի անվանումը, քանակը, նկարագրությունը (անհրաժեշտության դեպքում)
Լսարան (հատուկ կահավորմամբ)	
Նյութեր լաբորատոր աշխատանքների համար	
Սարքեր, սարքավորումներ	Համակարգիչ, պրոյեկտոր
Համակարգչային ծրագրեր	SPSS
Այլ	

[13] Նշվում են սարք-սարքավորումների, համակարգչային ծրագրերի նկարագրությունները և քանակը, որոնք անհրաժեշտ են տվյալ դասընթացի ուսումնական գործընթացը կազմակերպելու համար

14.Գնահատում

Համալսարանում գործում է բակալավրիատի, մագիստրատուրայի և ասպիրանտուրայի ուսանողների գիտելիքների պարբերական ստուգման և գնահատման բազմագործոնային համակարգ, որի կիրառկման հիմնական նպատակներն են՝

- կազմակերպել ուսումնառության համաչափ աշխատանքային գործընթաց, ապահովել գիտելիքների համակողմանի ստուգում, խթանել ուսանողի ինքնուրույն աշխատանքը,
- իրականացնել ինքնուրույն առաջադրանքների, ընթացիկ ստուգումների (ստուգարքներ և քննություններ), ուսումնական գործընթացի այլ բաղադրիչների հաշվառում հետադարձ կապի արդյունավետ մեխանիզմների ներմուծման միջոցով՝ ի նպաստ ուսումնառության գործընթացի բարելավման:

Համալսարանում գնահատման գործընթացը կանոնակարգվում է համաձայն գործող կարգի[14]:

Գիտելիքների ստուգման և գնահատման բաղադրիչներն են՝

- գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր,
- ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր,
- դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր,
- ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:

14.1 Ուսանողների գիտելիքների ստուգում.

Դասընթացն ամփոփվում է ստուգարքով:

Ստուգարքով ամփոփվող դասընթացն ավարտվում է կիսամյակի ընթացքում ուսումնական նյութի յուրացման աստիճանը որոշող 2 ընթացիկ ստուգումների և մյուս բաղադրիչների գնահատումների արդյունքներով:[15]

14. 2 Հարցաշար (ըստ ծրագրի)

Ժամանակակից ժամանցի յուրահատկությունները և բնութագրիչները:
Սոցիալական ծառայությունները,որպես ժամանցի սոցիոլոգիայի օբյեկտ:

---

[14]«Վանաձորի Հ. Թումանյանի անվան պետական համալսարան» հիմնադրամի ուսանողների գիտելիքների ստուգման, գնահատման և հաշվառման կանոնակարգ» (ընդունված ՎՊՀ-ի գիտական խորհրդի կողմից 30.062022թ.),

[15] Կիրառվում է կամ առաջին, կամ երկրորդ պարբերությունն ըստ դասընթացի ամփոփման ձևի:

Սոցիալական ծառայությունները զբոսաշրջային ոլորտներում:
Ժամանցի կազմակերպման ժամանակակից մոդելները:
Ժամանակակից զբոսաշրջության ծագումը և դրա վերածումը հանգստի ոլորտի
Զբոսաշրջությանսոցիոլոգիայի սահմանում, ուսումնասիրման օբյեկտի և առարկայի, ֆունկցիաների նկարագրություն:
Զբոսաշրջության սոցիոլոգիայի էությունը և կատեգորիաները:
Զբոսաշրջության սոցիոլոգիայի կայացումը. հիմնական տեսական մոտեցումները:
Զբոսաշրջության սոցիոլոգիայի ինստիտուցիոնալականացումը:
Զբոսաշրջության սոցիալմշակույթային բնութագրիչները:
Զբոսաշրջությունը, որպես մշակույթային և տնտեսական սոցիալական ինստիտուտ:
Զբոսաշրջային խումբը և դրա սոցիոլոգիական բնութագրիչները:
Զբոսաշրջության ոլորտում սոցիոլոգիական հետազոտությունների ուղղությունը և մեթոդաբանությունը:
Զբոսաշրջության ոլորտում սոցիոլոգիական հետազոտությունների մեթոդիկան և տեխնիկան:
Սոցիալագիական վերլուծություն և դրա կիրառությունը զբոսաշրջության ոլորտում:

14.3 Գնահատման չափանիշները[16].

- Տեսական գիտելիքները.

Զբոսաշրջության ոլորտում սոցիոլոգիական հետազոտությունների իրականացման,սոցիոլոգիական տվյալների վերլուծության, ժամանակակից աշխարհում զբոսաշրջության ոլորտում տեղի ունեցող երևույթների գնահատման, պատմական փաստերի համադրման, զբոսաշրջության տնտեսական և պատմական հիմքերի, նրա որպես սոցիալական երևույթի գործառնության յուրահատկությունների մասին:

- Սեմինար պարապմունքները

Նյութի քննարկման ժամանակ

- Հանձնարարված նյութի լիարժեք տիրապետում, վերջինիս վերածումը սեփական գիտելիքի. 15 միավոր
- Հարցադրումներ ընթացիկ թեմայի շուրջ(խրախուսվում է). 2 միավոր
- Լիարժեք պատասխաններ դասախոսի և համակուրսեցիների հարցերին(դասախոսի վերահսկողությամբ) ընթացիկ թեմայի շուրջ. 3 միավոր
- Ինքնուրույն աշխատանքը

Լսարանային ներկայացման դեպքում.

- Ընտրված թեմայի ներկայացում լսարանին ըստ ներքովիշյալ պահանջների և սահմանափակ ժամանակի ընթացքում (10-15ր.)**16 միավոր**, որից

---

[16] Լրացվում է ըստ ամբիոնի /դասախոսի որոշման

Ներկայացման առջև դրվող պահանջներ

Հիմնախնդրի ներկայացման դեպքում.(առաջին ինքնուրույն)

- Լսարանի ծանոթացում հիմնախնդրի առանցքային հասկացությունների քարտեզին(3-5ր.) 5 միավոր
- Հիմնախնդրի տարածվածության հիմնավորում վիճակագրական տվյալների հիման վրա(2-3ր.)3 միավոր
- Մեր հասարակությունում հիմնախնդրի գիտակցման քննություն (հիմնավորված սեփական կարծիքը խրախուսվում է)(2-3ր.) 3 միավոր
- Հիմնախնդրի պատճառահետևանքային շղթայի դիտարկում(3-5ր.) 5 միավոր

Հետազոտության մեթոդի ներկայացման դեպքում. (երկրորդ ինքնուրույն)

- Մեթոդի կիրառելիության դաշտի քննություն(2-3ր.) 3 միավոր
- Տեսակների հակիրճ պարզաբանում (3-5ր.) 5 միավոր
- Հիմնական գործիքի կազմման տրամաբանության ներկայացում(3-5ր.) 5 միավոր
- Տվյալ մեթոդի կիրառման հայտնի փորձի ներկայացում (2-3ր.) 3 միավոր

- Լիարժեք պատասխաններ դասախոսի և համակուրսեցիների հարցերին(դասախոսիվերահսկողությամբ) **4 միավոր**

Ռեֆերատային կարգով ներկայացնելու դեպքում(7-10 էջիսահմաններում).

- Պլանի առկայություն (դասախոսի հետ համաձայնեցրած կարգով). 2 միավոր
- Ներածություն՝ ռեֆերատի նպատակի և խնդիրների պարզաբանմամբ. 3 միավոր
- Ընդհանուր մաս՝ պլանի ենթահարցերի համառոտ պարզաբանում: Յուրաքանչյուր ենթահարցից հետո եզրակացության առկայություն: Հղումները պարտադիր են: 12 միավոր
- Ամփոփում, այն է՝ ընդհանուր եզրակացություն թեմայի շուրջ՝ էական կողմերի ընդգծմամբ.3 միավոր

Շնորհանդեսի տեսքով ներկայացնելու դեպքում.(20-35տեսապատկեր)

Տե՛ս լսարանային ներկայացման առջև դրվող պահանջները և գնահատման չափանիշները.

Ուսանողը նախօրոք պետք է տեղյակ պահի դասախոսին շնորհանդեսի տեսքով ինքնուրույն աշխատանքը ներկայացնելու մասին՝ լսարանն անհրաժեշտ նյութատեխնիկական սարքավորումներով ապահովելու համար:

- ✓ Խրախուսվում են հատկապես վերլուծելու, սինթեզելու,կազմակերպելու, պլանավորելու, քննադատության, տեղեկատվության կառավարման, նոր տեղեկատվությունը համապատասխան համատեքստում ընկալելու, մեկնաբանելու բազմաձեւության, բազմամշակութայնության ընդունման, նո գաղափարներ առաջադրելու, յուրացված գիտելիքը տրամաբանորեն եւ հետեւողականորեն ներկայացնելու, առարկայի մեթոդները եւ տեխնոլոգիաները ճիշտ օգտագործելու, տվյալ առարկայական ոլորտում

հետազոտությունների արդյունքները գնահատելու, նոր գաղափարներ առաջ քաշելու որակի մասին հոգածության կարողությունները:

«ՎԱՆԱՁՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ» ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ՀԱՄԱՌՈՏ ՆԿԱՐԱԳԻՐ

Մասնագիտություն՝ 101801.00.6 «ՍԵՐՎԻՍ»

/դասիչ, մասնագիտության լրիվ անվանումը/

Կրթական ծրագիր՝ 101801.01.6 « ՍԵՐՎԻՍ»

/դասիչ, կրթական ծրագրի լրիվ անվանումը/

Որակավորման աստիճան՝ **Բակալավր**

/բակալավր, մագիստրատուրա/

Վանաձոր 2024

Առկա ուսուցման համակարգ

<table>
<tr><td>Դասընթացի թվանիշը, անվանումը</td><td colspan="4">ՄՀ/բ-123 Զբոսաշրջության սոցիոլոգիա</td></tr>
<tr><td>Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը</td><td colspan="4">2 կրեդիտ</td></tr>
<tr><td>Ուսումնառության տարի / կիսամյակ</td><td colspan="4">4-րդ տարի, 2-րդ կիսամյակ</td></tr>
<tr><td rowspan="6">Ժամերի բաշխումը</td><td rowspan="4">Լսարանային</td><td rowspan="4">24</td><td>Դասախոսություն</td><td>10</td></tr>
<tr><td>Սեմինար</td><td>14</td></tr>
<tr><td>Լաբորատոր աշխատանք</td><td></td></tr>
<tr><td>Գործնական աշխատանք</td><td></td></tr>
<tr><td>Ինքնուրույն</td><td colspan="3">36</td></tr>
<tr><td>Ընդամենը</td><td colspan="3">60</td></tr>
<tr><td>Ստուգման ձևը</td><td colspan="4"><u>Ստուգարք</u></td></tr>
<tr><td>Դասընթացի նպատակը</td><td colspan="4">Ուսանողների մոտ ձևավորել համընդհանուր պատկերացում նոր գիտական ուղղություններից մեկի՝ Զբոսաշրջության սոցիոլոգիայի, դերի և կարևորության վերաբերյալ, ուսանողների մոտ ձևավորել պատկերացումներ զբոսաշրջության, որպես ամբողջական համակարգի, ինչպես նաև այդ համակարգում մարդու դերի և կարևորության վերաբերյալ:</td></tr>
<tr><td>Դասընթացի վերջնարդյունքները</td><td colspan="4">Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.
Գիտելիք
Զբոսաշրջության սոցիոլոգիայի հիմնական մոտեցումների և հայեցակարգերի, զբոսաշրջության զարգացմանը նպաստող գործոնների ուսումնասիրության մեթոդների, զբոսաշրջության զարգացման ժամանակակից միտումների իմացություն:
Հմտություն
ժամանակակից աշխարհում զբոսաշրջության ոլորտում տեղի ունեցող երևույթների գնահատում, պատմական փաստերի, զբոսաշրջության տնտեսական և պատմական հիմքերի, նրա որպես սոցիալական ֆենոմենի գործառնության յուրահատկությունների համադրում:
Կարողունակություն
Զբոսաշրջության ոլորտում հետազոտությունների</td></tr>
</table>

	իրականացում, տվյալների վերլուծություն:
Դասընթացի բովանդակությունը	Թեմա 1. Ժամանցի սոցիոլոգիան, որպես սոցիոլոգիայի առանձին ճյուղ: Թեմա 2. Զբոսաշրջության սոցիոլոգիան, որպես գիտական դիսցիպլին. առաջացումը և զարգացումը: Թեմա3. Զբոսաշրջությունը որպես սոցիալմշակութային երևույթ և դրա ինստիտուցիոնալ բնութագրիչները: Թեմա 4. Զբոսաշրջության ոլորտում սոցիոլոգիական հետազոտությունների մեթոդաբանությունը, ուղղությունը և տեխնոլոգիաները:
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	Գնահատման մեթոդները Խմբային աշխատանք, անհատական ներկայացումներ, բանավեճ, հարցախույզ: Գնահատման չափանիշները Ուսանողի գիտելիքը՝ • Զբոսաշրջային սոցիոլոգիայի առաջացման պատմական անհրաժեշտության, վերջինիս ուսումնասիրման օբյեկտի, առարկայի, գործառույթների, հիմնական խնդիրների վերաբերյալ: • Ժամանցի, որպես ժամանակակից սոցիալական ծառայության բնութագրիչների վերաբերյալ: • Զբոսաշրջության ուսումնասիրման սոցիոլոգիական տեխնիկաների, տեխնոլոգիաների և մեթոդների վերաբերյալ:
Գրականություն	Պարտադիր 1.Отнюкова, М. С. Социологические исследования в туризме : учебное пособие для вузов / М. С. Отнюкова, Т. В. Черевичко. — Москва : Издательство Юрайт, 2021. — 96 с. 2.Болгов В.И. Социологический анализ новых форм социокультурной жиз ни // Социс. 2008. № С. 28-39. 3. Покровский, Н. Е. Туризм: от социальной теории к практике управления : учебное пособие / Н. Е. Покровский, Т. И. Черняева. – 2-е изд., испр. и доп. – Москва : Логос, 2009. – 215 с. 4. The sociology of tourism: Theoretical and empirical investigations Y Apostolopoulos, S Leivadi, A Yiannakis - 2013 5. New directions in the sociology of tourism SA Cohen, E Cohen - Current Issues in Tourism, 2019 -

	Taylor & Francis Լրացուցիչ 1. Социология: Основы общей теории: Учеб. пособие / Отв. ред. Г.В. Осипо в, Л.Н. Москвичев. М., 2002. Разд. 6. Гл. 20, « 5. С. 795-799. 2. Туризм: информация, статистика, анализ. // Российский Туристический бюллетень., № 4 (6), 1995. 3. Квартальнов : Учебник для образоват. учреждений турист. профиля / ; Рос. междунар. акад. туризма. - М.: Финансы и статистика, 2002. - 315с. 4. Buzard, J. The Beaten Track. Oxford: Clarendon Press,1993; 5. Crawshaw, C. and Urry, J. ‗Tourism and the photographic eye', in C. Rojek and J. Urry (eds) Touring Cultures. London: Routledge, 1997;